

Beheer van everzwijnen

**Welke mogelijkheden geeft het wettelijk kader
voor openbare besturen?**

Toelichting gemeenten provincie Antwerpen

Beheer everzwijn = supermoeilijk

- ▶ Europees en wereldwijd gelijkaardige evolutie
- ▶ Geen wonderoplossingen



Inhoud toelichting

- ▶ Structuur jachtwetgeving
- ▶ Basisprincipes jachtwetgeving
- ▶ Handleiding wildbeheer in openbare domeinen
- ▶ Evolutie in geürbaniseerd Vlaanderen
- ▶ Leertraject Genk
- ▶ Wild in zicht
- ▶ Uitvoering jacht en bestrijding



Structuur jachtwetgeving

Faunabeheer Vlaanderen

Regulering jachtwild



→ Gewone jacht

→ Bijzondere jacht

→ Bestrijding

Jachtdecreet en
uitvoeringsbesluiten

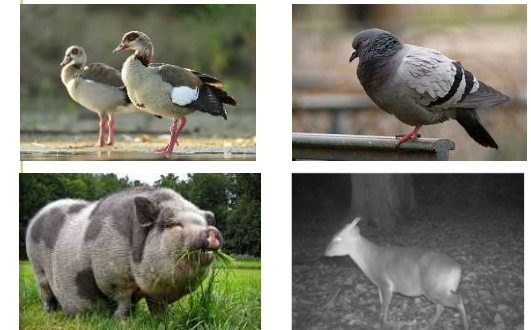
Regulering beschermde soorten



→ Bestrijding

Natuurdecreet en
Soortenbesluit

Regulering niet beschermde soorten



→ Bestrijding

Natuurdecreet en
Soortenbesluit

Regulering jachtwild

Jacht

- Jachtterrein => jachtplan
- Openingstijden

- Perceel => geen jachtplan
 - Geen openingstijden
- =RECHT EIGENAAR/GEBRUIKER**

Gewone jacht

Bijzondere jacht

Bestrijding

DUURZAAM BEHEER & RECREATIEF MEDEGEBRUIK

PREVENTIE SCHADE INPERKING SCHADE

INPERKING SCHADE

Overall in jachtterrein

Lokaal in jachtterrein
Op en rondom schadepercelen
Voorafgaande melding
CGP

Lokaal
Niet rondom schadeperceel
Voorafgaande melding
CGP

Normale consumptie

Enkel eigen gebruik

Structuur

Jachtdecreet (JD)



Jachtopeningsbesluit (JOB)



Jachtvoorwaardenbesluit (JVB)



Jachtadministratiebesluit (JAB)

+MB



Soortenschadebesluit (SSB)

+MB

+MB

Natuurdecreet (ND)



Soortenbesluit (SB)

Bijlage 3

Bijlage 3/1

bestrijding kraaiachtigen

bestrijding exoten



Basis principes jachtwetgeving

Jachtrecht

▶ **Jachtrecht** > eigendomsrecht

Art. 7 JD

→ Zelf uitoefenen

→ Door iemand anders laten uitoefenen = **Jachtverpachting**

✓ overdracht met uitdrukkelijke toestemming

Vroeger: mondeling of schriftelijk

Nu: schriftelijk bewijs jachtrecht

✓ bij betwisting → schriftelijk bewijs jachtrecht

= verantwoordelijkheid wildbeheer (en schade)

▶ **Jachtterrein** = verzameling van aaneengesloten percelen
waarop men jachtrecht heeft

Art. 8 JD

Wegen zitten de facto in jachtplan

Art. 9 JD

▶ **Jachtplan** = kaart met de aanduiding van het jachtterrein

Art. 7 JD

Belangrijke wetsartikelen

▶ Artikel 7 Jachtdecreet:

Het is verboden te eniger tijd en op enigerlei wijze te jagen op andermans grond zonder **uitdrukkelijke toestemming van de eigenaar of zijn rechthebbende**. In geval van betwisting inzake het jachtrecht op hetzelfde perceel heeft hij die een **schriftelijk bewijs van het jachtrecht** kan voorleggen, het jachtrecht.

Belangrijke wetsartikelen

▶ Artikel 9 Jachtdecreet:

Het is verboden te jagen op de spoorwegen en hun aanhorigheden.

Het is aan ieder ander dan de aangelande eigenaar of zijn rechthebbende verboden te jagen op de openbare wegen en op de spoorwegbermen.

De aangelande eigenaar of zijn rechthebbende mag op de spoorwegbermen van dit recht echter alleen gebruik maken om met buidels en fretten op konijnen te jagen.

Jachtplan

= Voorwaarde voor wie wil jagen

Art. 30-33 JAB

- ▶ Jaarlijkse procedure voor 1 april bij AC
→ Geldig van 1 juli tem 30 juni
- ▶ Publiek beschikbaar via www.geopunt.be

Jachtrecht openbare besturen

Art. 11 JD

▶ Jachtverpachting

→ Openbare aanbesteding => mededinging en transparantie
recht van hoger bod voor:

- zittende jager
- WBE ↔ in of grenzend aan WBE-werkingsgebied

→ “Onderhands”

- Kleiner dan 40ha
- Ingesloten in jachtterrein

▶ Duidelijk lastenboek is mogelijk en wenselijk

Belangrijke wetsartikelen

▶ Artikel 11 Jachtdecreet:

Het jagen op de domeinen van openbare besturen is alleen geoorloofd ingevolge **jachtrecht toegekend volgens de principes van mededinging en transparantie.**

De **zittende jager en een wildbeheerseenheid**, zoals bedoeld in artikel 12, hebben het **recht bij een aanbesteding**, voor zover zij deelgenomen hebben aan de aanbesteding, **een hoger bod te doen**. Voor een wildbeheereenheid geldt de voorwaarde dat het domein in kwestie binnen het werkingsgebied van die wildbeheereenheid gelegen moet zijn of aan het werkingsgebied ervan moet grenzen. Het jachtrecht moet worden toegekend aan de hoogst biedende zo dit hoger bod, gedaan binnen de tien dagen volgend op de aanbesteding, meer dan een tiende hoger ligt dan de bij de openbare aanbesteding verkregen prijs. Bij gelijk hoger bod geniet de zittende jager de voorkeur zo hij geen inbreuk heeft gepleegd op de vroegere verpachtingsvoorwaarden.

Het recht tot jagen in het Zoniënbos is voorbehouden aan de Kroon.

Beheer niet-jachtwild

- ▶ Los van jachtrecht
 - ⇒ geen jachtterrein
 - ⇒ geen jachtplan

- ▶ enkel schriftelijke toestemming nodig van:
 - grondeigenaar
 - of
 - grondgebruiker

Belangrijke wetsartikelen

▶ Artikel 8 Jachtdecreet:

§ 1. De jacht met het geweer is verboden op elk jachtterrein waarvan de aaneengesloten oppervlakte minder bedraagt dan **veertig hectare**.

Voor de toepassing van het eerste lid worden ook als aaneengesloten jachtterreinen beschouwd, waarop over geheel hun uitgestrektheid mag worden gejaagd, de jachtterreinen die **doorsneden worden door een openbare of privé weg, een niet bevaarbare waterloop of een spoorweg**.

...



Handleiding

wildbeheer

openbare domeinen



Wildbeheer in Vlaanderen

Handleiding voor de beheerder
van openbare domeinen

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Overzichtsdocument

- ▶ Maatschappelijk relevant wildbeheer
- ▶ Afwegingen
 - Recreatie
 - Relaties
 - Ecologie
 - Populatiebeheer
 - Economie
- ▶ Preventie versus populatiebeheer
- ▶ Wettelijke kaders populatiebeheer

≠ wiskundige matrix

Beheerfiches per soort

- ▶ Soortkenmerken
- ▶ Soortspecifieke preventie
- ▶ Soortspecifieke wetgeving
- ▶ Soortspecifiek populatiebeheer



Technische fiches

- ▶ Drukjacht
 - overweging
 - draaiboek
- ▶ Jachtkansels
 - Varianten
 - Bouw
 - Gebruik
- ▶ Kooivallen
 - Varianten
 - Bouw
 - Gebruik
- ▶ Preventie
 - www.natuuralsgoedebuur.be



Handleiding jachtverpachting

- ▶ Stappenplan
- ▶ Timing
- ▶ Sjablonen





Evolutie in geürbaniseerd Vlaanderen

Traditioneel beeld



Vlaamse realiteit



Evolutie



Vlaanderen
is natuur

Evolutie



Evolutie



Actuele situatie



Vlaanderen
is natuur



Leertraject Genk

Aanleiding

Heel veel overlast:

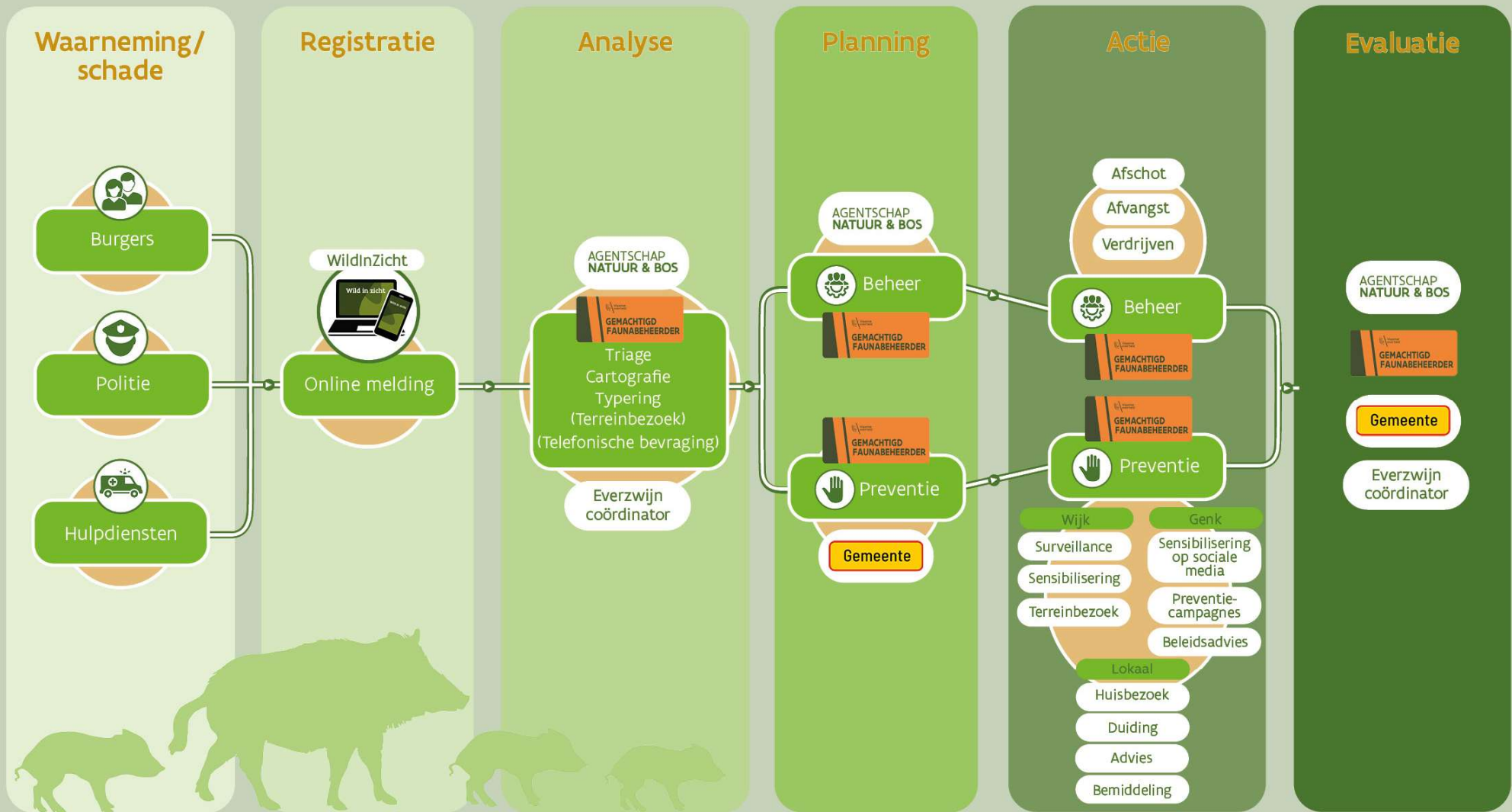
- Tuinen
- Verkeersongevallen
- Agressie



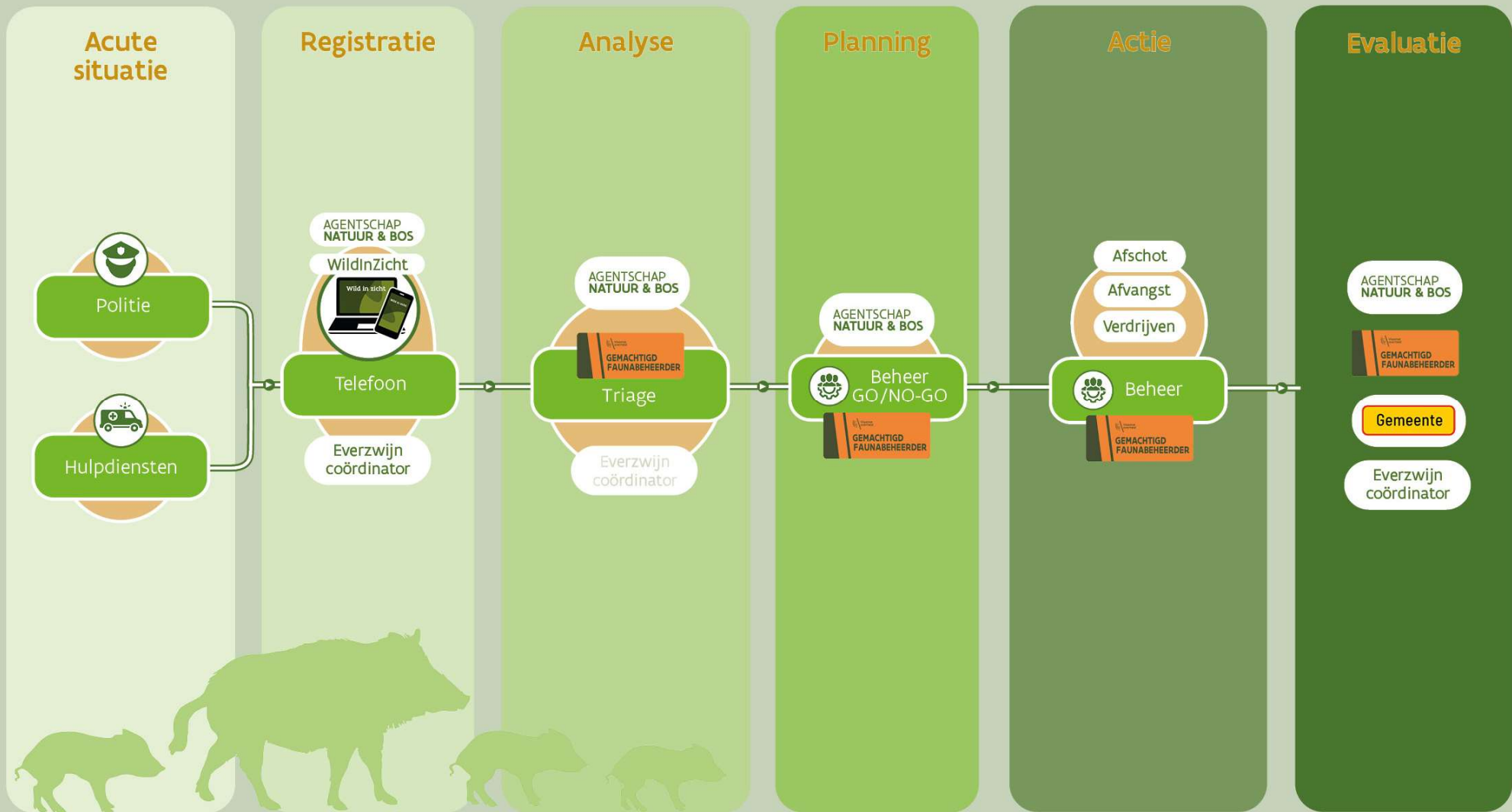
Aanpak

- Leertraject everzwijnbeheer in geürbaniseerde context
- Heel intensieve samenwerking ANB en gemeente
 - Aanpak vanuit de problematiek in verstedelijkt gebied
 - Niet vanuit de populatie
- Gespecialiseerd beheer
 - 2 Gemachtigd Faunabeheerders
 - Zelfde middelen als een gewone jager
 - Uitgebreide bevoegdheden en andere administratie
- Duur: 1 jaar: 2023
- Communicatie én discretie staan centraal
 - Problemen oplossen
 - Polarisation vermijden

Interventie bij everzwijnen in stedelijk gebied • Reguliëre melding

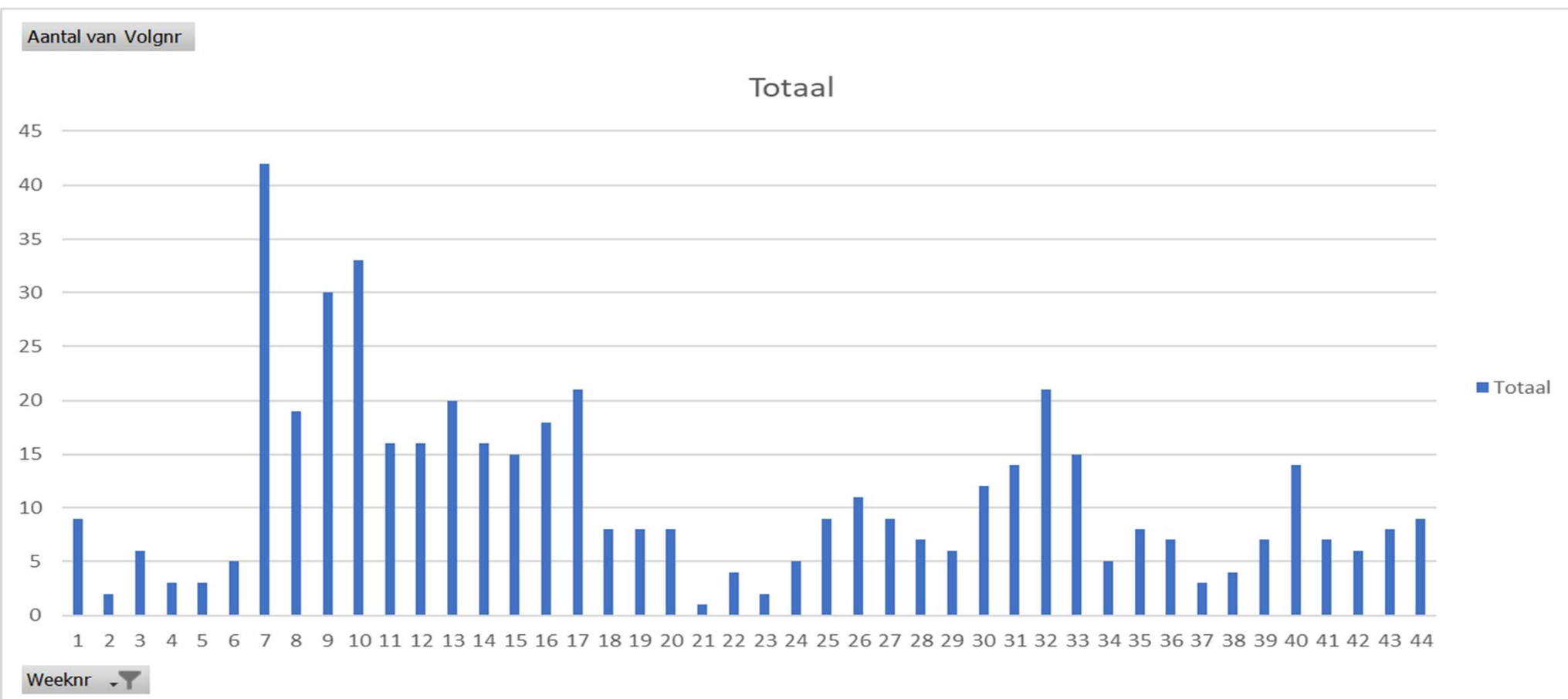


Interventie bij everzwijnen in stedelijk gebied • Urgente melding



Resultaat

Duidelijke daling aantal meldingen van schade



Resultaat

- **Voelt positief ; we proberen te objectiveren**
 - Enquête bij 2000 random Genkenaars (algemeen gevoel):
 - februari: nulmeting
 - oktober: evaluatie
 - Enquête bij 250 “betrokken” Genkenaars (tevredenheid aanpak)

Opschaling



Team:

- 1 teamleider (1 VTE)
- 7 Gemachtigd Faunabeheerders (6 VTE)

We gaan nu langs bij verschillende gemeenten om opschaling te bespreken
= aanbod en vraag tot engagement

Wat vragen we aan de gemeente?

- Toelating voor actie op openbaar domein
- Aanspreekpunten voor verschillende diensten
 - Communicatie, milieu, politie, technische dienst, brandweer, politie, sportinfrastructuur,...
- SPOC voor:
 - Lokale analyse
 - Wekelijks overleg
 - Ad hoc vragen: kadaster, toestemming regelen logistiek en comm
- Loyale steun en wederzijds respect



Wild in zicht

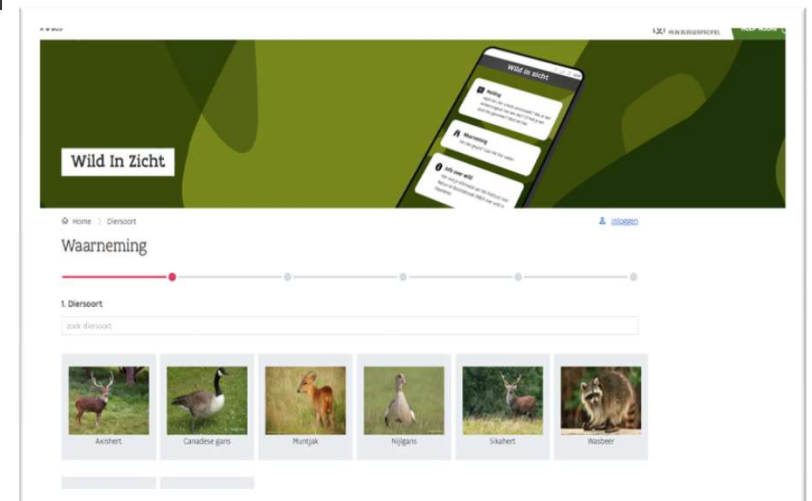
Wildinzicht.be

- Vervanging webpagina “meldpuntschade”
- Webpagina én App
 - Laagdrempelig
 - Terreinbestendig
 - Locatie en tijd
- 3 onderdelen:
 - Waarneming
 - Schade
 - (Schadevergoeding)
- Géén concurrentie Wilder en Waarnemingen.be
=> wel neutrale overheidstool



Doelstelling

- Verzameling beleidsrelevante data over wilde dieren
 - Hotspots schade
 - Speciale waarnemingen
 - Langetermijntrends
- Snelle feedback intern
 - Inzet Gemachtigd Faunabeheerders
- Toekomst: contactuitwisseling rond wildbeheer
- Feedback op faunabeheer.INBO.be



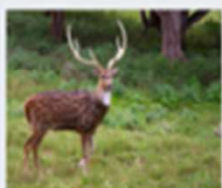
Wild In Zicht

[Home](#) > [Diersoort](#)[inloggen](#)

Waarneming



1. Diersoort



Axishert



Canadese gans



Muntjak



Nijlgans



Sikahert

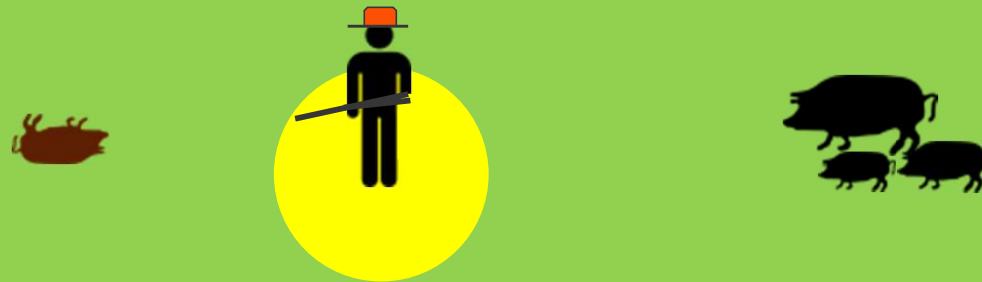


Wasbeer



Uitvoering jacht en bestrijding

Aanzitjacht (loerjacht)

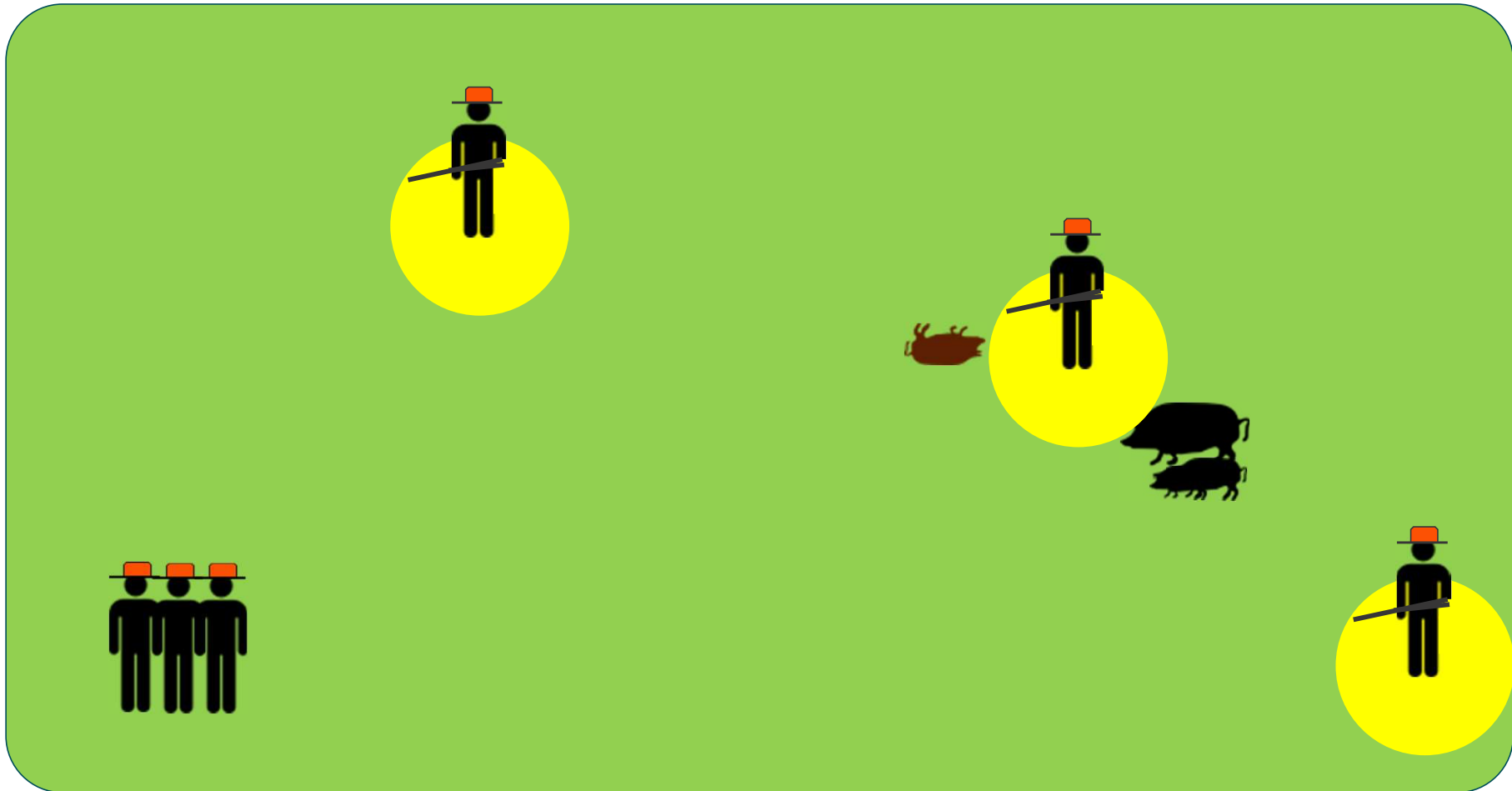




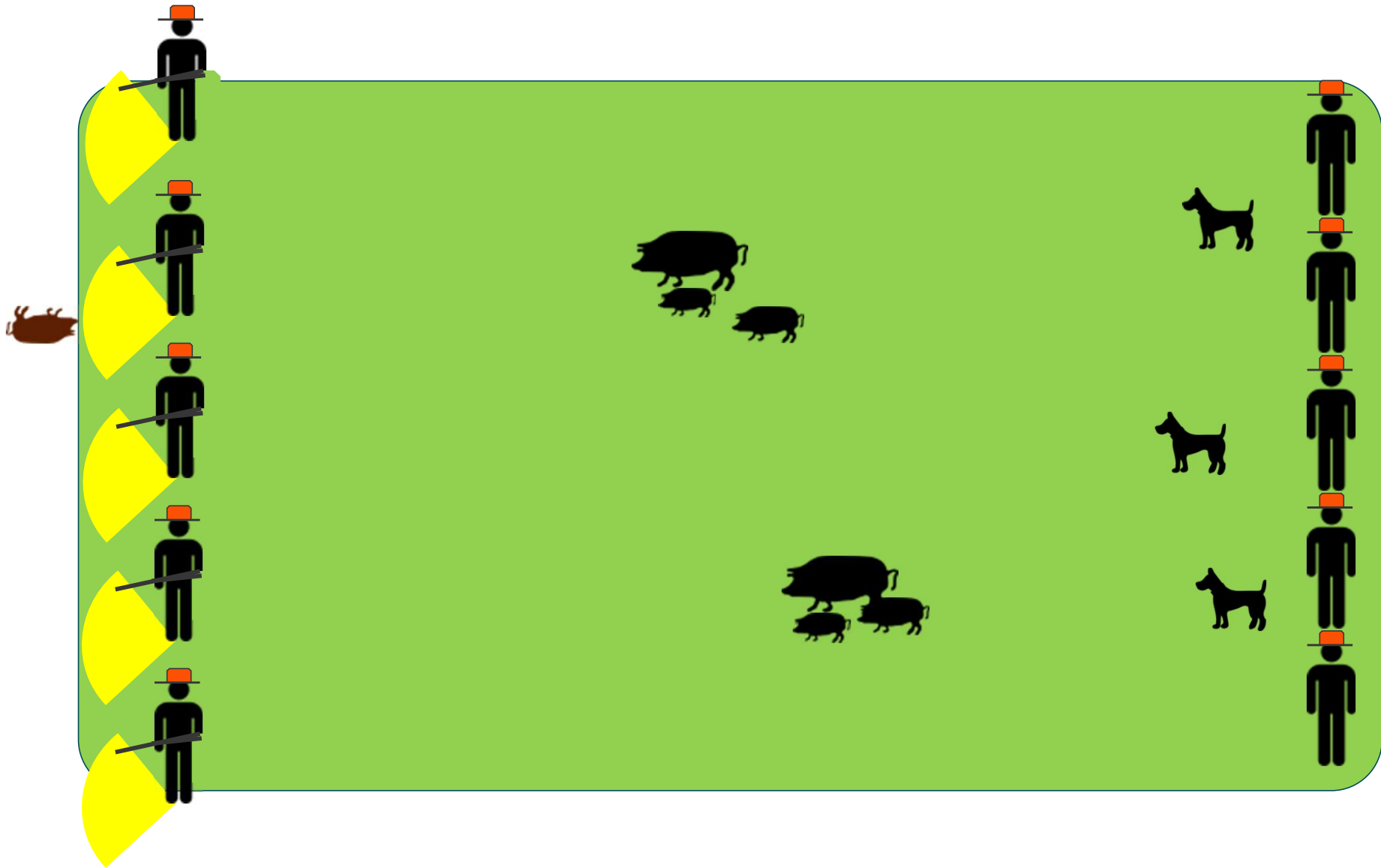
Bersjacht



Drukjacht



Drijfjacht



Jacht “voor de voet”



Vallenjacht

